

72311089-1	09/03/2020	ידיעות אחרונות - כותרת	עמוד 27	1	21x29.35
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

נחום ברנע

על מהלכי גנץ וליברמן

תרגיל ופנטזיה

גנץ וליברמן צריכים לבחור יו"ר לכנסת, להביא 59 ממליצים, לעבור את בג"ץ, להקים ממשלת מיעוט עם תמיכה מבחוץ של כמעט כל הרשימה המשותפת, ואז להזמין את הליכוד. האם זה יכול להצליח? אני בספק גדול. ("דעות אחרונות", עמ' 27)

דעות אחרונות

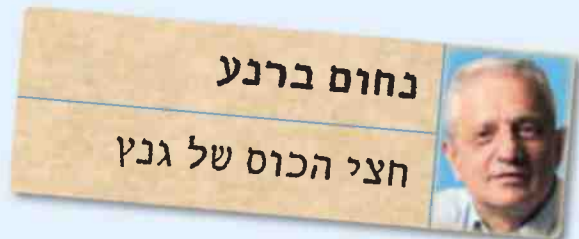
זה החצי הריק של הכוס. מלבב יותר להתמקד בחצי המלא. מתחילת שנת הבחירות אני עוקב אחר השינויים הפוליטיים במגזר הערבי. אפ"ר היה לצפות שדברי ההסתה של דוברי בגוש הימין, ובראשם נתניהו, יביאו להקצנה ולהתברלות במגזר. זאת הייתה מטרת ההסתה, אבל קרה ההפך: האזרחים הערבים הצביעו בהמוניהם בעד השתלבות, בעד מעורבות. הלחץ בא מלמטה - לעיתים קרובות בניגוד לרצונם של חברי הכנסת. זה מפנה היסטורי. צריך לבחון אותו לא לפי מה שאמר חבר כנסת כזה או אחר בעבר - היו ביניהם שאמרו דברים איומים - אלא לפי המגמה המסתמנת לעתיד.

שינוי חל גם בציבור היהודי. ראשי כחול לבן עשו את כל המשגים האפשריים בהתייחסות שלהם למגזר: הם ויתרו, הלכה למעשה, על הברית שם, דיברו בניכוח, בהתנשאות, בעיקר בכורות, על ערביי ישראל ועל נציגיהם. יועציהם אמרו להם שכך יצליחו למשוך קולות מימין. ראוי להזכיר נשכחות: כאשר כחול לבן יזמה הפגנה פתוחה, רב-מפלגתית, נגד נתניהו בכיכר המזויאון בתל-אביב, נפתח ויכוח במפלגה על השאלה האם איימן עודה, ראש הרשימה המשותפת, יוזמן לנאום. גנץ הכריע בעד, אבל יועז הנדל וצבי האוזן, אנשי יעלון, החרימו את האירוע. החרם היה מטופש וילדותי. היום, כשיעלון קורא לפעול עם המשותפת, הנדל והאוזן מוחים שוב. בשנה שחלפה הם הרבו להופיע: לא היה להם זמן להתבגר.

המהלך של גנץ וליברמן דורש תחום מניפולטיבי שלא מבייש את ליאור סושרד וגמישות גופנית שלא מביישת את לינוי אשרם. האם תרגיל כזה יכול להצליח? ספק גדול

פסילת המצביעים הערבים איננה דבר חדש. בעבר דיברו על "רוב יהודי"; היום, מטעמי תקינות פוליטית, מדברים על "רוב ציוני". בתוך הרוב הציוני כוללים את החרדים, ששנאת הרבנים שלהם לציונות קיצונית יותר משנאת הערבים; כוללים גם את החרד"לים, שיש להם ציונות פרטית משלהם, ופוסט-ציונים שהצביעו עבורה-מרצ. אגב, נציגיהם של כל האנטי-ציונים האלה גאים לנאום בכנסת כשתמונתו של תיאודור הרצל תלויה מאחורי גבם. הם יודעים מה הם חייבים לתורתו.

הציונות כבודה במקומו מונח: ממשלות מקימים על בסיס קווי יסוד. אני לא חושב שהרשימה המשותפת תרצה לשבת בממשלה שמאשרת מבצעים צבאיים בעזה, אבל הזרע שנבט בבחירות האלה נושא איתו הבטחה לצמיחה משותפת ולשילוב, בפוליטיקה ומחוץ לה. אין להוציא מכלל אפשרות ששר ההיסטוריה יחמיא בעניין הזה לנתניהו - הוא תרם תרומה משמעותית למפנה. ■

התרגיל והפנטזיה

השבוע שחלף התחיל רע מאוד עבור כל מי שמייחל לסיום עידן נתניהו, והסתיים במגמת שיפור. השינוי פסיכולוגי בעיקרו: האכזבה מהתוצאות בקלפי פינתה מקום לבחינה קצת יותר מפוכחת של המציאות. ליברמן ואחריו גנץ הבינו שהמסע הפוליטי שלהם הגיע לנקודת אל-חזור. אם ימשיכו לרדות אחר סדר היום שמכתיב להם נתניהו הם ייגררו לסיבוב בחירות רביעי וחמישי ושישי. בכל סיבוב יתכווצו קצת, עד שיעלמו. או שהם ימצאו דרך לעבוד עם הרשימה המשותפת, או שיחזירו ציוד וילכו הביתה. אין באופק פתרון אחר.

זה המצב, נכון לעכשיו: לרשימה הערבית יש עתיד בלעדית - להם אין עתיד בלעדית. מי מילל, מי פילל.

אם אני מבין נכון את מהלכי גנץ וליברמן, הם הגיעו להסכמה, או לפחות להבנה, על יעד אסטרטגי משותף: ממשלה שתתבסס על הליכוד בלי נתניהו, כחול לבן, ואולי, בשוליים, גם העבודה-מרצ וימינה. כדי להגיע לממשלה כזאת הם צריכים קודם כל לבחור יו"ר משלהם לכנסת, להביא לנשיא לפחות 59 חברי כנסת שממליצים על גנץ, להעביר או לא להעביר חוק שימנע מנתניהו להרכיב ממשלה, לעבור את משוכת בג"ץ, להקים ממשלת מיעוט עם תמיכה מבחוץ של כמעט כל הרשימה המשותפת, לייצב את ממשלת המיעוט שהקימו ואז להזמין אחר כבוד את הליכוד פנימה.

אין מה לרבר: תרגיל פנטסטי, הכי מורכב, הכי מפותל. הוא דורש תחום מניפולטיבי שלא מבייש את ליאור סושרד וגמישות גופנית שלא מביישת את לינוי אשרם. האם תרגיל כזה יכול להצליח? אני בספק גדול. מה גם שהגירעון שהממשלה היוצאת משאירה אחריה גדול מאוד, וההשלכות הכלכליות של משבר הקורונה מאיימות להיות קשות, וצה"ל דורש תוספת תקציב במיליארדים, וההבטחות שניתנו לבוחרים מפליגות, והמפלגות שאמורות להקים את הקואליציה ולתמוך בה לא התנסו מעולם בעבודה משותפת, וחלקן עוינות זו את זו וקרועות במלחמות פנימיות. נתניהו הוא הסיבה היחידה שמאחדת אותן. לא יהיה פשוט לנהל את חיינה המשותפים בהיעדרו.